

El congressos «regionals», ¿una pèrdua d'energies?

J. Arxiu

La traca interna del PSPV-PSOE

Amb totes les voltes i revoltes biogràfiques que calga ressenyar, els principals dirigents del socialisme valencià tenen procedències ben distintes. Lerma i Ciscar han passat per Trotski. Rafael Blasco, per José Díaz i Stalin. Garcia Miralles té totes les traces de conèixer bé els autors socialdemòcrates ¿Guardiola? Pérez Casado se sap Kautski. Garcés, un munt de patriarques, inclosa Rosa Luxemburg. Aquestes lectures, ni limitatives ni excloents, marquen fronteres i estils, però no apareixeran explícites en els debats del pròxim congrés, d'ací a dues setmanes.

Jordi FRANQUET

A ningú no agrada que el comparen a Gorbatxev, quan Txernienko gaudeix encara de bona salut. Sobretot, perquè els braços de Txernienko són llargs i poderosos i els de Gorbatxev resulten massa tendres, enmig de les petites conspiracions —que vol dir, de les petites traïcions— i de les cerimònies partidàries en què cal votar i, per tant, traure la cara a l'exterior, quan a Moscou fa un fred que pel·la.

Això podria ser una mena de paràbola heretada, amb un inici clar en un article recent de Joan J. Pérez Benlloch, en què, cla-

rament, Gorbatxev era el conseller de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat valenciana, Cebrià Ciscar, i Txernienko era un nom que encobria, molt lleugerament, el del totpoderós secretari general del Partit Socialista del País Valencià-Partido Socialista Obrero Espanol i president de la Generalitat, Joan Lerma.

Clar és que l'inici de la història, segons el text de Pérez Benlloch, és molt més directe i més immediat: Ciscar és l'aspirant a succeir Lerma. Per això ha estat convenient portar la paràbola més enllà, cap a la realitat actual, on Txernienko encara governa ple-

Ciscar: ¿la indefinició o la manca de bases?

/ Arxiu

ament i Gorbatsxev resulta encara, inermes i sense domini sobre l'aparell, una certa esperança de successió. No més, però tampoc menys.

És per això que, a Ciscar, li agraden tan poc aquestes comparances amb la política soviètica, com a Lerma li desagraden. I tots dos tenen raó. Tanta raó, si més no, com l'observador que vulga embrancar-se per aquests especulacions, amb dades a la mà. Perquè resulta que sí, que, com fa el refrany, «quan diuen que ve bou, per lo manco és vaca o joneguet». Resulta que hi havia un cert projecte, més o menys ben trametat, de descavalcar Lerma i de convertir els jónecs en bous. I les vaques. Però entremig s'ha interferit l'autoritat de la plaça, i en aquesta correguda, si més no, el primer espasa del PSOE «regional» eixirà del cercle, si no amb les orelles i la cua dels contraris a la mà, amb el cap ben alt. Sempre és una victòria.

Un congrés en porta un altre

Tot va començar abans del XXX Congrés del PSOE. Un quartet de personalitats del PSPV-PSOE es van mig conjurar, de fet o a través de senyals fàcilment intel·ligibles, per retallar el poder a Lerma. Eren quatre barons poderosos: Cebrià Ciscar (conseller de Cultura i caporal de l'Horta Sud), Felipe Guardiola (vice-president de la Generalitat i ben instal·lat a les comarques de Castelló), Antoni Garcia Miralles (president del PSPV-PSOE, president de les Corts valencianes i un dels fundadors del socialisme actual a les comarques del sud), i finalment, Ricard Pérez Casado (alcalde de València).

Tot això, comptant en xifres de poder polític, de poder real i d'influència sobre els militants, representava un capital importantíssim. Seguint aquests càlculs, semblava una operació pràcticament sense risc, un èxit assegurat. Però algú va tenir por, enrao-

nadament, de treballar contra l'aparell del partit. I això per una raó ben simple: cap conflicte del PSPV no es pot resoldre interiorment. Des de fora del País Valencià, hi ha unes instàncies encarregades de tancar les polèmiques amb tants estralls com calga: els imprescindibles, però també els necessaris.

I el XXX Congrés del PSOE, l'estatal, fet a Madrid entre el 13 i el 16 de desembre, va situar el problema en les dimensions exactes. Alguns dels desficiosos (Garcia Miralles, Ciscar i Guardiola) van entrar, gràcies a Guerra, al Comité Federal, però també van poder veure que en aquell punt s'acabava el camí. Cap valencià no entrà a l'Executiva. De fet, qui més raó tenia era Carme Garcia Bloise quan afirmava, els dies del Tercer Congrés, a Benicàssim, en 1982, que els congressos «regionals són una pèrdua d'energies físiques i econòmiques. S'elaboren, expliquen i discuteixen ponències sobre tot, quan

s'acaba de celebrar un congrés federal que ha marcat les línies».

Lerma, limitat

Lerma no té a la butxaca cap xec en blanc. Els últims mesos ha hagut de patir diverses advertències dels dirigents estatals del partit, que no dubtarien a eliminar-lo si tingués cap vellitat autonòmica. La decapitació, per ara incruenta, de la Televisió valenciana n'és una mostra ben expressiva. El calbot pel viatge a Brussel·les, també. Per a tot hi ha un límit, i aquest és un problema de Lerma, que no tenen —o el tenen en un grau molt menor— els seus oponents locals.

És molt difícil que un conseller de Cultura, un vice-president de comunitat autònoma, un president de parlament o un alcalde de gran capital resulten absolutament incòmodes —fins al punt de l'eradicació— per al govern central del mateix partit. Un president autonòmic del PSOE està sempre en el punt de mira de les oficines de Felipe González, i més li val tenir sempre la dimissió a punt.

Escàndols i irregularitats

Els darrers mesos abans del Congrés han anat acompanyats d'alguns escàndols, clarament interessats, en la perspectiva de remoure unes aigües previsiblement massa tranquil·les. Els dos afers més remarcables, en aquest sentit, foren el de la irregularitat en els censos de militants i el de la direcció de l'Hospital General de València.

L'afet dels censos, llançat per Esquerra Socialista, permeté descobrir que en moltes agrupacions locals s'havien inflat les xifres de militants (de vega-

des en un 50 per 100). L'aspecte més significatiu de la qüestió va ser, però, el fet que Leandre Picher, secretari d'Organització i considerat inicialment com a responsable últim de l'embolic, rebé el suport de Lerma i desplaçà l'atenció de la seua persona (li perillava la continuïtat en l'Executiva) cap a Joan Romero, director general de la Conselleria de Cultura i que compta amb la confiança del president, malgrat que provinga del grup universitari de l'antic PSPV.

L'escàndol de l'Hospital General, dependent de la Diputació de València, fou també iniciat per Esquerra Socialista (grup que lidera el regidor de cultura de València, Vicent Garcés), si bé cal pensar que no s'han aclarit del tot les connexions (i sobretot l'origen) d'un afer que va directament contra Leonardo Margareto (vice-president de la Diputació i home fort del PSOE a l'Horta Nord) i, en conseqüència, contra el president de la corporació, Antoni Asuncion (que compta amb la confiança de Cebrià Ciscar). Tanmateix, tots dos s'han apresat a posar en marxa els mecanismes adequats per a esbrinar les responsabilitats, i la «bomba» apareix, de moment, desmuntada. En aquest cas, però, resulta xocant que Lerma no haja fet amb Margareto el mateix gest de confiança que amb Picher (un dels més il·lustres fontaners del PSPV-PSOE).

Personalitats i famílies

Només Esquerra Socialista ha presentat esmenes a les ponències oficials del Congrés, i això sembla indicar que és l'únic corrent intern del socialisme valencià que vol (o pot), ni que siga testimonialment, pre-

sentar batalla al corrent oficialista comandat per Lerma i que compta amb tots els ressorts de control de la militància. Les tesis oficials han passat per les agrupacions pràcticament

ser senador, podria convertir-se en home fort de l'aparell, a València. Garcia Miralles anuncià fa unes setmanes, durant una visita a Castelló de la Plana, que «el PSPV-PSOE

Una certa esperança de successió; no més, però tampoc menys

Segons Garcia Miralles, el PSPV-PSOE ha d'entrar en una fase de reconversió

/ Francesc i Ciscar

sense debat, i això ha estat denunciat per Esquerra Socialista com a «falta de vitalitat en l'organització».

Els nacionalistes són avui una petita família no massa unida. Mentre els caps s'alineen, en general, al costat de Lerma i de l'oficialisme, hi ha càrrecs intermedis que fan la batalla pel seu compte.

A Alacant, el senador Albert Pérez Ferré està situat del tot amb l'oficialisme. Tant, que s'apunta que si es decidís a deixar de

ha d'entrar en una fase de reconversió», tenint en compte les relacions partit-institucions. Es tracta, en definitiva, de potenciar el partit, massa absorbit per l'enorme presència socialista en càrrecs institucionals.

A Castelló, una mica desaborat, Felipe Guardiola (vice-president del Consell) manté els seus suports i, en general, la seua influència.

Més estranya és la posició del germans Blasco

Castany. Francesc, alcalde d'Alzira i vice-president de la Diputació de València (on es troba pinçat entre Asuncion i Margareto), conserva el seu poder entre els militans de la Ribera. Rafael, conseller de la Presidència, apareix una mica distanciat de Lerma, respecte a d'altres èpoques, i potser busca suport distint dins el partit.

A banda tot això, queden d'altres grups. Els uge-tistes, entre els quals una part podria seguir les tesis d'Esquerra Socialista. I, també, Ricard Pérez Casado, amb seguidors, bàsicament a la ciutat de València; però per aquest cantó no cal esperar massa sorpreses. Ciscar té, a banda les seues fidelitats, la d'un sector del nacionalisme.

I, per damunt de tot, Lerma.

Al final, res

El PSPV-PSOE és, actualment, un partit de càrrecs. No es pot preveure que això siga un bon terreny perquè hi cresquen les dissidències ni els enfrontaments massa aguts. Si de cas, pot haver-hi tendència per desplaçar personalitats d'un o altre lloc (en el partit o en les institucions), per tal d'ocupar-los-els.

Txernienko segueix gaudint encara d'una salut que pot ser qualificada de bona. Les malalties no semblen passar de simples amenaces. Va envellint, com és natural, però encara és jove.

Mentrestant, Gorbatxev també va envellint. És la gran esperança blanca, que no acaba de definir-se o que no acaba de tenir les bases suficients. I això és mala cosa, quan el calendari dels congressos li pronostica uns altres quatre anys d'espera. Massa anys, sens dubte.